

سفره‌های ولیمه؛ رنگین‌تر از همیشه

هزینه برگزاری مراسم ولیمه گاهی از اصل هزینه سفر حج نیز بیشتر می‌شود ...



هزینه برگزاری مراسم ولیمه گاهی از اصل هزینه سفر حج نیز بیشتر می‌شود
سفره‌های ولیمه؛ رنگین‌تر از همیشه

سفره‌های سنگین و رنگین، مهمانی‌های باشکوه و شلوغ، شکم‌های انباشته از انواع خوردنی‌ها و نوشیدنی‌ها و این‌ها سوغات گروهی از زائرانی است که عملیات بازگشت‌شان از سرزمین وحی از چهارشنبه هفته گذشته آغاز شده است و همچنان ادامه دارد و حتی ته مانده‌های بشقاب‌هایشان از این ولیمه‌های مجلل، نصیب فقرا نمی‌شود؛ آن هم در شرایطی که کشورمان در تحریم به سر می‌برد و همه بر صرفه‌جویی و پرهیز از بریز و بپاش تأکید می‌کنند.

ولیمه دادن به معنای اطعام گروهی از مردم در مراسم شادی است و علمای شیعه آن را مستحب می‌دانند. البته روحانیون می‌گویند ولیمه جزو مستحبات اکید است که یعنی در شرع بر بجا آوردنشان تأکید شده، اما هنوز به امر دینی واجب نرسیده است. آنچه گفتیم تعریف دین از ولیمه است، اما تعریف برخی حجاج با آن در تضاد کامل است.

از دیدگاه این گروه از حجاج، ولیمه دادن؛ مهمانی مجللی است که در آن دوستان، بستگان و ثروتمندان، یک وعده غذا را مهمان حاجی می‌شوند تا فخر بفروشد و به دیگران بفهماند که تمکن مالی دارد و می‌خواهد به مناسبت حج رفتنش، سوری مفصل بدهد.

هزینه‌های غذا، شیرینی، گل، پلاکاردی که در مراسم ولیمه استفاده می‌شود و حتی اجاره تالار گاهی آنقدر زیاد است که از هزینه اصل سفر حج هم بیشتر می‌شود. برای به‌دست آوردن متوسط قیمت برگزاری یک مراسم ولیمه عادی با چند تالار که ویژه برگزاری چنین مراسمی است تماس گرفتیم. همه این تالارها تا پایان آبان برای مراسم ولیمه رزرو شده بود و مسئولان‌شان می‌گفتند از همین حالا باید برای برگزاری مراسم در آذر جا رزرو کنیم.

جیب تکانی از حج برگشته‌ها!

نخستین نکته درباره تالارهایی که برای مراسم ولیمه رزرو می‌شود، این است که گردانندگان آن مراسمی با کمتر از صد مهمان را نمی‌پذیرند. هزینه متوسط غذای هر مهمان بسته به این که در مراسم یک نوع غذا ارائه شود یا چند نوع، از 9 تا 18 هزار تومان متغیر است. هزینه میوه و شیرینی برای هر مهمان به‌طور متوسط 3000 تومان است و 10 درصد هزینه کل نیز به ارائه خدمات پذیرایی اختصاص پیدا می‌کند. همچنین برخی زائران مایلند در مراسم ولیمه از مداح هم دعوت کنند که در این صورت حدود 150 هزار تومان نیز صرف مداح می‌شود.

اینها را بگذارید کنار هزینه‌های غیر ضروری دیگر که در طول مراسم ولیمه دادن پرداخت می‌شود و کمتر کسی در جریان این بریز و بپاش، حواسش به آنهاست.

مثلا هزینه گل‌هایی که برای زائر آورده می‌شود، پارچه نوشته گوسفندانی که جلوی پای زائر کشته می‌شود و

مجموع اینها را اگر حساب کنید متوسط هزینه برگزاری یک مراسم ولیمه برای حاجی بیش از سه میلیون تومان می‌شود که می‌تواند صرف خرید دارو برای بیماران صعب‌العلاج یا لباس و غذا برای ایتام و سالمندان شود؛ اما به یکباره و در یک شب، برای پایکوبی گروهی از غیر نیازمندان به هدر می‌رود.

اسراف در امر مستحب نیز حرام است

حجت‌الاسلام والمصلین عباس نصیری‌فرد، استاد دانشگاه تهران درباره چگونگی مراسم ولیمه به جام‌جم می‌گوید: در احادیث و روایات توصیه است که در ولیمه دادن حتما باید بستگان، همسایگان و نیازمندان دعوت شوند، اما امروزه در این مراسم، نیازمندان از قلم افتاده‌اند و زائران آن‌ها را دعوت نمی‌کنند. به گفته معاون سازمان بسیج اساتید کشور شیوه برگزاری برخی ولیمه‌ها به هیچ وجه مورد تأیید نیست و اساس آنها بر فخر فروشی و تجمل‌گرایی است. در حالی که در دین‌مان سفارش شده است چنین مراسمی ساده برگزار شود و در عوض سفره را بزرگ‌تر بیندازیم تا مهمان‌های بیشتری بر سر آن اطعام شوند؛ چرا که یکی از اهداف ولیمه دادن، دورهم جمع

شدن مسلمانان در شادي يکديگر است.

او مومناني را به ياد مي‌آورد که به محض بازگشت از حج، هزينه وليمه‌شان را به کميته امداد، بهزيستي يا مراکز خيريه نگهداري از سالمندان يا بيماران اختصاص داده‌اند و به «ازحج برگشته‌ها» هشدار مي‌دهد: گرچه وليمه دادن امري مستحب است، اما اسراف در امر مستحب نيز حرام است.

مومنان يخ مي‌زنند؛ ما جشن مي‌گيريم؟

حجت‌الاسلام محمدتقي پورمحمدي، نماينده مردم آذربايجان شرقي در مجلس خبرنگان رهبري نيز يکي از کساني است که با بريز و بپاش‌هاي پس از بازگشت از حج مخالف است. او از حجاج خواسته به جاي آن که پولشان را صرف اطعام افراد غير نیازمند کنند، هزينه آن را به زلزله زده‌هاي آذربايجان شرقي اختصاص دهند؛ زلزله زده‌هايي که خيلي‌هاي‌شان، دقيقا همين حالا که اين گزارش را مي‌خوانيد با بارش نخستين برف پاييزي از سرما مچاله شده‌اند و نگران هستند که طفلکانشان نرسيده به زمستان يخ بزنند و اصلا نمي‌توانند باور کنند هم‌ميهنانشان در استان‌هاي ديگر، ضيافت‌هايي مفصل براي بازگشت‌شان از سرزمين وحی برپا کرده‌اند و هنوز عرق زيارت خانه خدا از تن‌شان خشک نشده، به اسراف و تبذير مشغولند.

نماينده مردم آذربايجان در مجلس خبرگان به حجاج مي‌گويد امروز که جان مومناني در اثر عواملي همچون سرما در خطر است بايد نجات جان اين مومن و همنوع بر دادن وليمه‌هاي مستحب آنچناني ارجحيت داده شود.

او به حاجي‌ها نهيبت مي‌زند که وليمه اين روزها قداستش را از دست داده است و به چشم و همچشمي و وسيله‌اي براي شب زنده داري متمولان شهر در مجالس پر زرق و برق تبديل شده است. او در اين باره توضيح مي‌دهد: معنای وليمه دادن براي حج اين نيست که به هزار نفر آن هم در هتل‌هاي گرانقيمت و غذاهاي تشريفاتي غذا داده شود، بلکه اين امر مستحب با دادن وليمه‌اي در قالب شام و ناهاري براي 15 يا 20 نفر مستحق نيز به جا آورده مي‌شود و کفايت مي‌کند. مردم آذربايجان شرقي حرف اين روحاني را زمين نيانداخته‌اند، نشان به آن نشان که به گواه خودش برخي حجاج اين استان حتي پيش از سفر حج براي شرکت در اين حرکت نيکوکارانه بسيج شده‌اند، مثل همان حاجي که پورمحمدي مي‌گويد چهار ميليون تومان هزينه وليمه‌اش را پيشکش زلزله زده‌ها کرده است يا بانوي سالخورده‌اي که همه پس‌اندازش براي برگزاري مراسم وليمه، يك ميليون و 500 هزار تومان بوده و آن را هم به حساب زلزله زده‌هاي شهرستان‌هاي اهر، هريس و ورزقان واريز کرده است. برنامه شما براي مراسم وليمه امسال چيست؟

مریم يوشي‌زاده / گروه جامعه